

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Váratlan: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvas szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A magyar nép nem ül fel.

Írta: Ábrányi Emil.

A helyzet ismeretével és közönséges emberi előrelátással bizvást megjósolható, hogy a balpárti izgatás, a balpárti keresztshadjárat kudarcával fog végződni mindenütt, ahol magyarok vannak.

A magyarságra most az a fontos, az az életbevágó feladat vár, hogy az egységes magyar nemzeti államot féltékeny gondnal, okosan, energikus munka révén kiépítse és a magyar nemzet uralkodó szerepét, szupremáciáját minden eshetőséggel szemben biztosítsa.

Akiben egy csöpp ész, egy csöpp judicium, egy csöpp lelkiismeret van, az érzi és tudja, hogy e jelszavakat bömbölő opposzió ideje lejárt; hogy ilyen fajta opposzióval időt lopatni a nemzettel nem csak a legnagyobb bűn, hanem a legnagyobb oktalanság is; hogy ebben az országban nem a száj, hanem az intellektus van arra hivatva, hogy a nemzetet a gazdasági gyarapodás, a kulturális fejlődés útján szerencsésebb kibontakozások felé vezesse; hogy a vezérszerepre vágyó őrzőngő nulláknak, a feltűnésre, tapsra, népszerűségre éhes ürességeknek háttérbe kell szorulniok és el kell enyészniök a nemzet vezetésére igazán

méltó államférfiak jelleme, tudása és tekintélye előtt.

A választójog reformjával korszakos fordulópontra jutottunk. Veszedelmesebb válság talán sohasem fenyegette a magyar államot. Talán sohasem volt több okunk az aggódásra, hogy a magyar nemzet ezeréves vezérszerepét végzetes rázkódás érheti; hogy félelmetes erőket szabadíthatunk föl az egységes magyar állam megrendítésére s hogy olyan milliókat bocsáthatunk alkotmányunk sáncai közé, akiknek az lesz az első dolguk, hogy a nekik adott jogok romboló hatalmával ezeket a sáncokat szerteszét dobálják.

Ha már ezt a reformot mindenáron meg kell csinálnunk, úgy megcsinálni semmi áron nem szabad, hogy a parlamentben többé ne lehessen együtt a magyarságnak az az impozáns többsége, mely feltétlenül biztosítja állami akaratunk végrehajtását. Annak nem szabad megtörténni, hogy törpe magyar majoritással nagygyá növekedett nemzetiségi kisebbség álljon szemben és ez a nagygyá nőtt nemzetiségi kisebbség a törpévé satnyult magyar majoritással méltatlan játékokat üzön haladásunk, állami egységünk, egységes állami hatalmunk rovására. A magyar állam egysége folytonos alkutárgya nem lehet a magyar ország-

gyülésen. A nemzeti akarat, a magyar állameszme nem vegetálhat nemzetiségi frakciók kegyelméből. Az általános választójog nem jelentheti azt a hallatlan együgyűséget, hogy ránk szabadítsuk dühös ellen-ségeink öklelő csordáját, akiket örökké féken kell tartanunk, örökké vasfegyelemben kell tartanunk, — örökké le kell szorítanunk magunk alá a politikai számítás és az életösztön kettős erejével. Az általános választójog nem jelentheti a szabadságnak azt az örületes nemét, azt a képtelen elfajulását, hogy engesztelhetetlen ellenségek kezébe fegyvert adjunk és megengedjük nekik, hogy a tulajdon fegyvereinkkel üssenek beununket agyon, a tulajdon fegyvereinkkel végezzenek rajtunk hajmeresztő csonkításokat.

Azoktól, akik a törvényjavaslatot csinálják és beterjesztik: várjuk a lángoló fajszeretetet és a kényes kérdéseken diadalmaskodó bölcsesség sugallatát.

Várjuk azt, hogy a magyarállamiság megóvása szempontjából, a magyar nemzeti szupremácia változatlan fontartása szempontjából a legjobbat, a legtökéletesebbet adják, amit ész, jellem és hazaszeretet kigondolhat. Nekünk pedig az a kötelességünk, minden magyarnak az a kötelessége, hogy ebben a roppant átalakulásban a magyar nemzet jö-

Pál az idealista.

A „Debreczen” számára írta: Simonovits Rózsi

Pál nagyon derék ifju volt. Egyetlen hibája csak abban rejlett, hogy tehetséges, nagyrabívatott költőnek képzelte magát. Ez a képzelődés még gyermekkorában kezdett benne gyökeret verni és táplálkozott abból a meséből, hogy egyik őse hírneves költő volt. Annak a nyomdokaiba akart lépni. Első verse egy keserőlapu alatt látott napvilágot és kezdő sorai így hangzottak:

„Bus vagyok én, bus vagyok én, bus vagyok
Kora reggeltől napestig busulok.
Bodri kutyám ha te tudnád amit én,
Te is sírnál az én szívem keservén.”

Hogy mért volt Pál urfi olyan bus, az kevésbé érdekes. Fődolog, hogy a pajtások nagy tetszéssel fogadták a költeményt és ezentul, valahányszor megrugta Pál urfit a Pegazus, elbujt a kert végébe egy keserőlapu alá és mindig egy keserűségben bővelkedő verssel bujt ki alóla.

Midőn azonban ifjává serdült, ott kellett hagyni keserű lapuit, annál is inkább, mert az apja jószága dombra került, őt pedig felküldték az egyetemre fiskálisságot tanulni. Így jutott Pál ur egy budapesti nagy bérház negyedik emeleti szobáskájába, zseb-

ben a szerzett költeményekkel és szívében az ügyvédség iránt táplált melységes megvetéssel. Nem esoda hát, hogy a derék fiu feleje sem nézett az egyetemnek, ellenben annál inkább fogyasztotta a tintát és papírost. A megélhetés gondjai nem bántották, mert ha nem is valami bőven, de mégis minden elsején megjött hazulról a gázi. Igaz, hogy keserves kevés volt a megélhetésre, de hiszen a szükölködés, a koplalás volt mindenha osztályrésze a kezdő, nagy költőknek. Sápadt arc, nyurga alak, lengő hosszú haj, ezek a nagy szellemek külső kellékei. A sovány gázi pompásan előmozdította Pál urnak külső átalakulását. És hogy bensőleg is valódi költő volt, ki merné azt kétségbe vonni? Esméi mindég magasan szárnyaltak, fenköltak, ideálisak voltak. Nem túrt bennök semmiféle köznapiasságot, semmiféle békés, polgárius megalkuvást. Versei vagy babérral végződtek, vagy martirhalállal, de a kettő közt középut nem létezett számára. Egy hős, aki tuléli csalódását, vagy bukását! Nem! Ilyet ő nem is tudott volna megénekelni. Kedvenc témái a meg nem értett költők voltak, akik meghalnak, de azért nem gyüldölik, nem átkozzák az emberiséget, mert átérzik, hogy az még nem jutott el odáig, hogy őket megérthesse. Ez a csöndes, bus, ideális halál nagyon tetszett Pálnak. És érezte, hogy ha az ő műveit sem

méltányolná a világ, neki is meghasadna a szíve. No de sokkal jobban volt ő áthatva a saját nagyságának tudatától, semhogy a szív-meghasadás sötét gondolatát a maga személyét illetőleg tovább szötte volna.

Édes atyja az öreg Banóthy mikor megtudta egy Pesten megfordult atyafiától a fia viselt dolgait, nagyon megharagudott s egy hosszú dorgáló levélben megparancsolta, hogy szabad idejét inkább óraadásra fordítsa, abból sokkal több lesz a haszna, de verset ne írjon, mert a dédapja is abba bolondult bele; továbbá a levél végére azt is odairta, hogy ha mindezen tanácsát meg nem fogadja haza ne kerüljön karácsonyra, mert letöri a derekát.

Pál elolvasta az apja levelét fiui kegyelettel, de nem tulajdonított neki semmi különösebb fontosságot. — Az egyetemre ezután sem járt és csak annál nagyobb buzgalommal irt tovább 9 énekes költeményeket, melyeknek sikerére összes reményeit alapította.

Vége a karácsony előtti hetek egyikében elkészült a nagy mű. Pál felvette ő felségéről nevezett fekete kabátját, mely igen impozáns külsőt kölcsönzött neki.

Szívesen hagyta volna otthon kopott felső kabátját, de hideg volt és ő úgy találta, hogy az élete kimelésével most már nemcsak magának tartozik.

vőjéről gondoskodják, mellé sorakozzék.

Ime: ezek a vágyak, ezek a gondok, ezek az aggodalmak, ezek az eltökélések — ezek foglalkoztatják a magyarság óriás többségét mindenütt az egész országban. Hamis illuzióktól, időfecsérléstől handabandázó frázis-politikától annyira megundorodott ez a komoly, gondolkodó, magabizáltságos és dolgozni akaró többség, a magyar nemzet színeje, hogy bizalmával még olyan férfiakat se ajándékozna meg, akik ész, tudás, politikai kvalitások dolgában százszor különbek a balpárti szecesszió láz gyötört stréberinél; igazi hittel és lelkesedéssel még olyan pártalakulást se támogatna, ahol tiszteletreméltó meggyőződés, komoly argumentáció, férfias karakter és tartalmas hazafiság fogna össze, hogy a mai kormány és a mai parlamenti majoritás értékes ellenőrzője legyen.

A „balparti“ csapat végig járhatja, végig gyülekezheti sippal-dobbal az országot; más érdeklődésre nem számíthat a magyarságnál, csak arra, amivel a komoly magyar paraszt a faluzó vándorkomédiások bukfacező és majomtáncoltató mutatványainak adózik, amikor az álmélkodás és a megvetés csöndes mosolyával kíséri a sivalkodó pojáca-urak produkcióját.

Vihar a Házban.

A balpárt obstruál.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 27.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A jegyzőkönyv felolvasása után Lengyel Zoltán a jegyzőkönyvhöz szól, azt meg nem felelőnek tartja, mert Farkasháznak egy a naplóban lévő határozati javaslata nincs benne. Az elnök ur e javaslatra megvonta a szót és azt jelentette ki, hogy ezt az indítványt megtenni nem lehet.

E gondolatnál büszkén vágta hóna alá az iratsomót, mely a 9 éneket talán 900 oldalban tartalmazta és elindult a kiadóhoz. Utközben elgondolkozott, hogy vajjon mért nem küldi már az öreg a gázsit? Már ma 6-ika van s egy árva garas sincs a zsebében.

No, de se baj, itt van a versem és most már lesz pénz, dicsőség, minden!

Ugy szürkületlájban vetődött haza Pál ur. Lehorgasztott fejjel, zsebeibe mélyesztett kezekkel támolygott fel a lépcsőn; láthatta rajta a vak is, hogy nincs a legjobb kedvében. A szobába érve aztán lerogyott egy szekre és jó darabig mereven nézett maga elé.

Ó az a kiadó, az a mogorva, vén medve! Még csak végig sem olvasta és miket mondott! Istenem, miket! Szegény fiúnak még most is a fülébe csengtek azok a rettenetes szavak. És amíg elgondolkozott szomorú sorsán, nagyon elcsodálkozott, hogy ő még életben van! Hogy még eddig is tul birta élni borzasztó csalódását!

Végiggondolt költeményei hősein. Például „A költő végzete“ kilencedik énekének harmadik bekezdése így szól: „Aladár hazajön, szégyenletes kudarcának sulya alatt roskadozva... és mikor meglátja régi kis szo-

A szövegvonás az elnök diszkrécionális joga. De indítványt, akár összefügg a tárggyal, akár nem, tárgyalni és tudomásul kell venni.

Justh Gyula elnök megjegyzi Lengyel Zoltán kritikájára, hogy igen nagy fogalomzavarban szenved. A házszabály erős különbséget tesz az önálló indítványok és a napirenddel kapcsolatosak közt. Ez utóbbiak csak a tárggyal kapcsolatban tehetők meg.

Hoffmann Ottó: De bármilyen tartalommal.

Elnök: Ha nem úgy volna, akkor Lengyel Zoltán bármily tárgynál bármily indítványt beadhatna.

Farkasházy Zsigmond: Ugy is van!

Elnök: Elfeledkeznek arról, hogy az elnöknek legfőbb ellenőrzési joga van. Mi is csináltunk nagy, erős vitákat, de soha eszünkbe se jutott, hogy a házszabályokat így kicsavarjuk. Az elnöknek az indítványok felett is őrködni kell.

Lengyel Zoltán: Az nincs a házszabályokban.

Elnök: De igenis benne van. És a leg-
elemibb tisztesség követeli, hogy ne szakítson közbe. A képviselő ur már harmadszor kelt november 18. védelmére.

Lengyel Zoltán: Nem keltem én!

Elnök: De igenis kelt. Ez ellen a leg-
határozottabban tiltakozom. Azt állítják, hogy ez a szólásszabadság megszeritása volt.

Egy hang: Elkonfiskálása.

Elnök: Hát elkonfiskálása. Bebizonyítom, hogy ép az ellenkezője áll. A Ház nem járult volna hozzá Farkasházy indítványához.

Lengyel Zoltán: Nem lehet tudni.

Elnök: Akkor ki van zárva, hogy a harmadik pontnál, ahol helye van, ezt az indítványt vita tárgyává lehetett volna tenni. Én tehát ép a szólásszabadság érdekében cselekedtem. Kérem, nem volt-e tökéletesen igazam, midőn a házszabályokra őrködtem? Ismétlem, hogy ne tessék itt működésünket november 18-ával összehasonlítani. Ez a legdurvább sértés.

Kéri, fogadják el változatlanul a jegyzőkönyvet. (Helyeslés.)

Lengyel Zoltán személyes kérdésben kijelenti, hogy sohasem helyeselte november tizennyolcat, csak azt nem akarja, hogy újra bekövetkezzék.

Elnök: Senkinek sincs szándéka november tizennyolcat csinálni. Tiltakozom e meggyanúsítás ellen. Ez nem járja, ezt nem fogom eltűnni.

Nagy zaj tör ki a kormánypárti oldalon.

— Tűrhetetlen ez — kiáltozzák.

báját, hol annyit álmodott a dicsőségről... szívéhez kap... megtántorodik... és vége". Igen úgy volt, így irtam elmélkedik Pál ur. De voltak olyanok is, akik önmaguk vetettek véget gyászos életüknek, m. p. a „Sors“ 6-ik fejezetében... A szerencsétlen ifju szánakozó és fájdalmas mosollyal gondolva a kisnyes világra, mellének irányozza a pisztolyt...

Hideg verejték ütött ki a homlokán, érezte, hogy nem lenne erre képes. Talán a másik módot, gondolta az ablakhoz vándorolva. Lenézett a köveztet, de sehogy sem tudott azzal a gondolattal megbarátkozni, hogy pár perc múlva szétloccsant koponyával odalent heverjen.

S hozzá még egy nagyon is prózai, de nem kevésbé fájdalmas érzés kezdte gyötörni. Éhes volt. Reggel óta semmit sem evett és lelkének fájdalmas sóhajain is áthallotta gyomrának panaszos korgását. Eddig még sohasem tapasztalta, milyen rossz érzés az, mikor az ember éhes és nincs mit ennie.

Mert, ha bővében sohasem is volt a pénznek, de éhezni még nem éhezett. Nem tudta elgondolni, mért késik most a pénz? És míg ezen töprengett az iménti kudarc fölött érzett fájdalma háttérbe szorult az előtt a gond előtt, hogy mit fog ma vacsorázni.

— A multkor már piszkos zsebkendőt lobogtattak az elnök felé.

— Mert nincs tiszta.

Czobor László röviden kijelenti, hogy elfogadja a jegyzőkönyvet.

Farkasházy Zsigmond azt vitatja, hogy indítványa az első ponthoz hozzátartozik, mivel máshol nem is lehetett volna benyújtani.

Hammersberg László jegyző mint a jegyzőkönyv szerkesztője kijelenti, hogy a jegyzőkönyvet szigorúan a házszabály szerint készítette. Kéri, hitelesítsék a jegyzőkönyvet.

Lengyel Zoltán szólásra jelentkezik.

Elnök: Csak a jegyzőkönyv hitelesítése után lehet felszólalni.

A többség a jegyzőkönyvet változatlanul hitelesíti.

A napirend.

Következik a napirend.

Az elnöki széklet Rakovszky foglalja el. Bredicseán Korjolan a házszabályokhoz szól. Az indítványozás a képviselő egyéni joga, melyet az elnök fel nem függeszthet. A szövegvonás az elnök diszkrécionális joga. De az elbírálás, vajjon a képviselő által felhozott dolgok, tárgyhoz tartoznak, vagy nem, csupán beszédre vonatkozhatik, irásban beadott indítványra nem.

Vlád Aurél a házszabályokhoz szól. Alárendelt jelentőségű kérdésekben nem akartak nagyobb vitát provokálni. De most kénytelenek ezzel a fontos kérdéssel foglalkozni. Mi, mint kisebbség sohasem fogjuk tűnni, hogy az indítványozási jog elkonfiskáltassék.

Elnök: Ezért rendreutasítom és ha még egyszer így megsérti az elnökséget, megvonom a szót.

Vlád Aurél foglalkozik a tegnapi esettel.

Elnök: Nem szabad az elnökséget gyanusítani. Tessék folytatni, de ha így folytatja, megvonom a szót. (Nagy zaj.)

Vlád Aurél: Az őrködés szóból nem lehet azt következtetni, hogy az elnök indítványokat visszautasíthat. Nagyon veszedelmes precedens ez.

Lengyel Zoltán: A sérelmek egyre szaporodnak és ő több irányban akar felszólalni. Kifogásolja, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése közben nem engedték a házszabályokhoz szólani. Kifogásolja, hogy a napirenden nem szerepelnek a közben beadott módosítások, javaslatok. Képtelenség, hogy a házszabályokhoz való felszólalás címén való felszólalásokat korlátozzák. Hisz így nincs is szükség a Nagy Emil-féle házszabályrevízióra. Foglalkozik Farkasházy indítványával.

Elnök: Be lehet nyújtani önálló indítvány alakjában. Ott a 198. szakasz.

Egyszerre mintha lépéseket hallott volna a szobájához vezető lépcsőn...

...Feszűten figyelt. A lépcsőház felől nehéz léptek és hangos szuszogó lélekzetvétel hallatszott...

...Az ajtó felnyílt és belépett, jobban mondva legördült rajta egy borzasztóan kövér asszony, akiben a leintett költő nyomában felismerte a háziasszonyát, a kövér Hollicseknét.

A vendég letelepedett a legközelebbi szekre; jó darabig csak némán hadonászott a kezeivel, jelölül annak, hogy akarna ugyan beszélni, de nem tud. Pál érhető kíváncsisággal várta, míg a jó asszonyba visszatér a szusz.

Végre megszólalt. Először elkeseredetten szidta a negyedik emeletet, mely a földszinttől olyan messze esik, aztán a rheumáját ecsetelte élénk színekkel. Végre rátért jóvetelének céljára:

— Ha meg nem sérteném vele kedves uramöcsém, szívesen látnám ma este vacsorára, meg ezután is bármikor. Mióta a nagyobbik lányomat férjhez adtuk, nagyon is egyedül vagyunk szórakozni szerető kis lányunkkal s mivel nem is igen jár hozzánk senki, hát azért...

...A derék asszonyt nagyon kifárasztotta a hosszas beszéd s kövér verejtékesöppék jelentek meg homlokán.

Lengyel Zoltán: Ezt a szakaszt egészen tévesen magyarázza. Ezt legfeljebb obstrukciós anyagnak fogadja köszönettel. Kéri az elnökséget, fogadják el a házszabályok helyes magyarázatot.

Molnár Jenő a házszabályokhoz szól. Szóvá teszi a tegnapi incidenst. Azt nem banja, ha mereven alkalmazzák a házszabályt, de pontosan alkalmazzák. Az új házszabályok még nincsenek érvényben, ne tessék azok felé pislogni. Tessék türelemmel lenni, mert csak az a kérdés, törvényesen járunk-e el. Indítványozza, hogy Nagy György módosításait nyomassák ki és a napirendhez csatolják.

Farkasházy Zsigmond: Megdöbbenve látom...

Nagy zaj fogadja ezt a kijelentést.

— Megdöbbenve látom — folytatja Farkasházy — hogy milyen precedenseket alkot itt az elnökség. Pozsgay Miklós képviselő ur, aki itt türelmetlenkedik, hajlandó volt a darabontokkal itt verekedni.

Pozsgay Miklós harsányan kiabál:

— Most is hajlandó vagyok önökkel!

Lengyel Zoltán: Tessék rendre utasítani.

— Rendre utasítom, — mondja az elnök — Lengyel Zoltán urat.

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz szól. Sajnálja — mondja nagy derűtlenség közben — hogy ezen a kérdésen egy perc alatt nem esett túl. Kéri, hogy nyomassák ki Farkasházy indítványát.

Elnök: Itt egy nagy félreértés van. A Ház eddig is egyszerű kívánságra foglalkozott a kinyomatás, vagy ki nem nyomtatás kérdésével. Most is ennek megfelelően felteszi a kérdést.

A többség nem kívánja kinyomtatni Farkasházy indítványait.

A házszabályvita ezzel be is fejeződött.

Mezőfi Vilmos szól a házszabályrevízió részletei ellen. Azt kívánja, hogy a sürgősséget a Ház abszolút többsége mondja ki.

Vályi Nagy Gusztáv verseskötete

Siremlék a poétának.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) Vályi Nagy Gusztáv siremlékére és könyvére folytatott gyűjtés végelszámolása érdekében a gyűjtés vezetője, Szávay Gyula, tanácskozássra hívta össze a mozgalmat kezdeményező tíz poétát s a helyi lapok szerkesztőit.

A tanácskozást tegnap tartották meg a kamarában. A gyűjtés összegezett képe a következő:

A *siremlékre* befolyt adományok: A gimnáziumi zászlóavató bankett gyűjtése

271 60 K, A főiskolai ifjúság gyűjtése 23 — K, Rendőr tisztviselők koszorú maradványa 16 82 K, özvegy Bay Ferencné urnó adománya 200 — K, Dobosy Lajos (Hódmezővásárhely) adománya 10 — K, Debrecen város adománya 50 — K, K. I.-né urnó adománya 20 — K, ifj. Hegyi Gyula kabarét elszámolása 40 — K, Csokonai-kör adománya 100 — K, Kamatok (12 14 + 7 10) 19 24 K, összesen 750 66 K.

A *verseskönyvre* érkezett megrendelések: Szávay Gyula ivén 62 K, Weisz Aranka ivén 30 K, ifj. Móri Bertalan ivén 36 K, Legányi Gyula ivén 6 K, dr. Magoss György ivén 10 K, Sinay Ida ivén 29 K, Oláh Gábor ivén 8 K, Kuthi Sándor ivén 36 K, Többek ivén 98 K, Boruss Mihály ivén 30 K, Konrád Árpád ivén 15 K, Bacsay Károly ivén 14 K, dr. Barna László ivén 16 K, Könyves Tóth Kálmán ivén 4 K, Kerekes István ivén 18 K, Dobosy Imre ivén 38 K, Jánosi Zoltán ivén 12 K, dr. Bay András ivén 46 K, dr. Kiss Sándor ivén 14 K, Péntek Gizella ivén 8 K, Vályi Nagy Géza ivén 16 K, Debrecen városa 50 K, Utólagos fizetők és vásárlók 108 K, Komlóssy M. ivén utólag fizetők 50 K, összesen 755 K.

A *könyvkiadás költségei*: Nyomdászamlá 587 — K, Aarcképcsliche, posta, kézbesítés stb. 41 67 K, összesen 628 67 K.

A *könyv eddigi tiszta jövedelme*: 126 33 K.

Könyvkészlet: 600 példány könyvből szétküldetett: előfizetőknek 381, lapoknak 48, bizományban van 60, készletben raktáron van 116.

Végeredmény. Siremlékgyűjtés 750 66 K, Könyvkiadás tiszta haszna 126 33 K, Penzösszeg 876 99 K. — Eladatlan kötetek száma 176.

A begyűlt 876 korona 99 fillér az ipar és kereskedelmi bank betétkönyvében van elhelyezve. Ezután megállapodott a bizottság abban, hogy a helyi lapok szíves közvetítésével igyekezni fog mindenekelőtt a készleten levő 116 kötetet pénzzé tenni. Könyvek kaphatók két korona árban akár Szávay Gyulánál (iparkamara), akár a helyi lapok szerkesztősegeiben.

Azután arra törekszik az írók és hírlapírókból kialakult új bizottság, hogy a gyűjtött összegnek 1200—1500 koronára leendő kiegészítése érdekében egy naggyobbszabású kabarészereű estélyt rendez, melynek védnökségére és a műsor kiegészítésére Debrecen hölgyközönségét kéri fel a debreceni közgyűlések képében.

Már most intézkedik, hogy a siremlékre avatott művész keze tervet készítsen s ha minden úgy sikerül, ahogy terveződik, az emlék az elhunyt poéta sírján a halálózás évfordulóján állani fog.

Pál ur komoran hallgatta végig a beszédet, végén azonban valami titkos öröm villant meg a szemében. Kezetesókol, mondván, hogy köszöni a szíves meghívást s örömmel (de még milyen nagy örömmel) fogadja.

Az érdemes asszonyosság eltogyogott a hátrahagyott ifju pedig az éhes ember türelmetlenségével várta a vacsora idejét.

Egy óra múlva Pál ur, az öngyilkos marórok és megrepedt szívek ideális lelkű költője, akinek most a saját theoriája szerint megrepedt szívvel vagy vérbefagyva kellene feküdnie, — ott ül a Holicsek család kényelmes ebédlőjében.

Eleinte mélabus volt egy kicsit, de a megrakott asztal a sok földi jó láttára felvidult és a harmadik pohár szegszárdi után udvarolni kezdett a házi kisasszonynak, aki 15 éves volt és 65 kilót nyomott. Málcsika négy polgárit végzett és tudta, hogy a mohácsis végig akkor volt, amikor Dugovics Titusz Zsigmond király idejében leugrott a budai várfokról.

Továbbá azt is tudta, hogy az elégia micsoda költői műfaj, de mikor Pál ur azt kérdezte tőle, hogy szereti-e Vörösmarthy, elpirult és azt mondta, hogy nem is ismeri személyesen.

Holicsek papa szemközt ült és látható

érdeklődéssel hallgatta, hogy milyen művelten társalog a Málcsika. Ő nem is szól bele a beszédbe, mert ő azelőtt disznókkal kereskedett és nem értette a finom társalgást. Rengeteget evett és széles arca csak úgy sugárzott a megelégedéstől.

Lám — gondolta Pál — ha én ettől most megkérdézném, hogy irt-e valaha verset, a szemembe nevetne.

Tizenegy órakor bucsuzott el Pál, miután a házigazdára köszöntőt mondott és a házi kisasszonynak kétszer is kezet csókol.

Fütyörészve ballagott fel a lépcsőn. A szobájába érve, meggyújtotta a rozsdás lámpát és elolvette „A költő végzeté”-t, melyet a kaidótól jövet sutba dobott. Címlapjára nagy betűkkel odairta:

„Hattyudalom”. Holicsek Málcsika kisasszonynak ajánlva: a szerző.

Az egészet beletette egy óriási boritékba, megoimezte és elhatározta, hogy mihelyt pénze lesz, bélyeget vesz rá és elküldi.

Több, mint bizonyos, hogy ezt a fiatal embert sem az esze, hanem a gyomra józavitotta ki a költői ábrándokból.

5118 gyermek megmentése.

—
Készüljünk a gyermek napra.

—
Debrecen a humanizmus metropolisa.

— március 27.

(Saját tudósítónktól.) Megmozdult Debrecen egész társadalma. — Intézetek, kereskedők, iparosok és magánosok, jobbmóduak és szegényebb sorsu lakói e városnak, át-érezve ezt a magasztos emberbaráti célt összefogtak, hogy az elhagyott gyermekek megmentését kiki a maga tehetsége szerint előmozdítsa.

Weszprémy Zoltán főispán reggeltől estig a legnagyobb ügybuzgalmat fejt ki, hogy városunk a magyar vidéki városok között ebben a nemes célban az első helyre küzdje fel magát. Értekeznek, tárgyal magánosokkal és bizottságokkal — buzdit, lelkesít a célért, amely fillérek-ből már is oly szép eredményt mutat fel.

A gyermek liga két évi fenállása óta 5118 elhagyott gyermeket mentett meg az életnek és nevel hasznos polgárt a magyar társadalomnak. Az este a sajtó munkásaival tartott értekezleten lett az április 2. és 3-án tartandó gyermeknap részletes programja megbeszélve és megállapítva — mi a sajtó munkásai is ki fogjuk venni részünket ebből a mozgalomból, melynél magasztosabbat — nem szolgálhat a magyar társadalom.

Naponként befogunk számolni azokról a tervekről, amelyek ezt a két napot szórakoztatóvá és emlékezetessé fogják tenni a debrecenieknek.

Annnyit már most is elárulhatunk, hogy néhány fillérért annyi mulatságba lesz a közönségnek része — a milyenhez hasonló — legalább is a jövő évi gyermeknapig nem kínálkozik.

Eddig már 150 kereskedő jelentette be részvétét a gyermeknap előmozdítására.

A szerkesztő ur trafikja.

—
Ferenczy ur tragikomikuma.

— március 28.

Ferenczy József, az álhírlapírók e tipikus alakja nem ismeretlen a debreceni közönség előtt. Legutóbb is kapott a debreceni törvényszéktől két hetet azért, mert Schmidt József debreceni hangszergyáros ellen rágalmazó rópiratot szerkesztett.

Ferenczy ur jelenleg, mint a Nagyváradi Ujság-nak címzett zuglap volt „szerkesztője” — ez idő szerint tudvalevőleg a nagyváradi királyi ügyészség vendége, ahol rágalmazó cikkeiért látják szívesen néhány hónapra.

A szerkesztő urnak meg van természetesen minden kényelme: ingyen lakása, egészséges, a fogházi orvos által mindennap megvizsgált kosztja. Egyről azonban megfeledezett a barbár fogházigazgatás: szivarral, füstölni valóval nem látta el az erkölcsök fogoly örét, Ferenczy szerkesztő urat. Mint-hogy azonban a szerkesztő ur leleményes ember, egészen eredeti módot talált ki, hogy sokáig kényeszerűségéből nélkülözött passzióját kielégíthesse.

Szombaton az esküdtsek előtt egy rágalmazási ügyét tárgyalták. A teremszolga, Czírják Sándor megengedte, hogy a szünetek alatt a szerkesztő ur a szuronyos börtönörrel együtt az ő szobájában tartózkodhasson.

Ezt a szíveséget azután Ferenczy szerkesztő azzal hálálta meg, hogy a szolgának egy dobozban az öreg honvédek részére összegyűjtött szivarvégeket elemelte s hogy az örök észre ne vegyék a kalapjába rejtette.

Mikor a tárgyalásnak vége volt és a kiváló vádlott szuronyos őrének fedezése mellett eltavozott, a teremszolga észrevette, hogy a szivarvégei eltűntek. Czírják Sándor tisztában volt a helyzettel s azonnal telefonozott az ügyészséghez, ahol megérkezése után azonnal vallatóra fogták a szivarvégek irányában.

A szerkesztő ur indignálva tagadott ugyan, minthogy azonban a fogházörmester nem esküdtbíró, hasztalan volt a tagadás.

— Vegye le a kalapját! — szólott az őrmester s amikor a szerkesztő ur engedelmeskedett, valóságos szivarvég-eső özönlött széjjel, a fogház-ország legélénkebb derűtsége mellett.

Az esetnek természetesen folytatása is volt, de ez a folytatás már a fogház belső fegyelmi ügye volt, amiről nem irhatunk beszámolót.

Pénzhamisítás a megyében.

Ujabb nyomok.

Hajsza a hamisítók után.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben jelentettük már, hogy Debreczenben és környékén, általában az egész Hajdumegyében rengeteg mennyiségű hamis pénzt hoztak forgalomba a legutóbbi néhány hét alatt ismeretlen tettesek. A pénzek egytől egyig kitűnő hamisítványok és emiatt a tettesek könnyűszerrel helyezhették el hamisítványaikat.

A megindított nyomozásban résztvesz az egész megye csendőrsége és megállapították, hogy a pénzhamisítók rövid idő alatt pár ezer koronára menő hamis forintost és koronást hoztak forgalomba. Hogy a pénzhamisító banda hol fészkel, arra nézve legújabb fontos adatoknak jutott birtokába a csendőrség.

A nyomok ugyanis Tiszapolgárra vezetnek. A csendőrök rájöttek, hogy megyeszerte leginkább tiszapolgári illetőségű emberek terjesztik a hamis pénzt. Ezek felkeresik a vidéki községeket, összevásárolnak mindenfélét és aztán hamis pénzzel fizetnek. Legutóbb balmazújvároson csíptek rajta egy tiszapolgári embert a hamis pénz terjesztésén.

Kártig Ferenc tiszapolgári lakos ugyanis egy balmazújvárosi gazdának hamis ötkoronásokkal akart fizetni, de a hamisítványokat felismerték és az esetet bejelentették a csendőrségnek.

A csendőrök megmotozták az atyafit, akinél sok hamis pénzt találtak, amelyek eredetéről azonban ez az állítja, hogy ő is kapta valami szoboszlai embertől. Az atyafit egyelőre szabadon eresztették, de állandóan figyelemmel kísérik.

Tiszapolgáron egyébként a csendőrök több helyütt házkutatást tartottak, még pedig eredménnyel, de ezeket a további vizsgálat és a nyomozás érdekében titkolják.

Ruhákba varrt százások.

Elfogott cigány karaván.

A véres bankók.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) A dánosi négyszeres rablógyilkosság után az egész országra kiterjedő razzia egy időre megállították az egyes vidékeket a kóbor cigányoktól, akik bünből élnek és egyremásra követik a betöréseket, rablásokat és nem riadnak vissza a vértől sem.

A kiderítetlen büntettek százai száradnak e kóbor faj kezeihez és valshányszár elfognak egy-egy cigány csapatot, rendszerint találnak náluk olyan dolgokat, melyeket a legnagyobb valószínűség szerint büntény rablás útján szereztek. A hatóságok azonban legtöbb esetben a bünjelek dacára sem tudnak rájuk bizonyítani semmit, mert hisz az ilyen kóbor csapat bebarangolja az egész országot és ha alkalom kínálkozik rá, mindenütt fosztogat.

Hajdudorog határában tegnapelőtt este nagyon óvatosan húzódott tova egy 20 tagu cigány karaván három szekérrel.

A csendőrök azonban észrevették őket és fel akarták tartóztatni az egész karavánt. A kakastollak láttára a cigányok menekülőre fogták a dolgot, de nem menekülhettek, mert a csendőrök a karaván legnagyobb részét összefogdosták és megmotozták.

A motozás alkalmával meglepő leltre bukkantak. Az egyik cigány asszony szoknyájában két darab százkoronás bankjegyet találtak belevarrva a ruha ráncai közzé. Ezek után természetesen szétfejtettek minden ruhát s még egy százas s öt darab tizkoronás került elő. A bankjegyeken itt-ott vérnyomok is voltak láthatók.

De ez még nem volt minden. Nagyon sok vadonatúj szövött árut, rengeteg mennyiségű husneműt ta-

láltak a szekereken, amiből az következik, hogy a cigányok lelkét valami nagy gaztett terheli. De ezek nem akarnak semmiről sem tudni, mindent tagadnak.

A véres baujegyeket és a többi talált holmikát a csendőrök lefoglalták és most azután nyomoznak, hogy merre rabolhatott ez a cigánybanda, melyet a véletlen most kezükre adott.

Bodegai hangulatok.

Megtámadta a rendőrt.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) A bodega a lumpok utolsó menedéke. Mikor már a gázlámpák fényét sápadtá teszi a pirkadó hajnal, mikor már a koresmák, kávéházak redőnyei lecsukódnak, akkor kilyilnak a bodegák ajtajai, hogy befogadják azokat, akik egyé forrasztják az éjszakát a hajnallal és szídják a rendőrséget, mely a mulatozásnak is mer zárórákkal korlátot szabni.

Ilyen bodegai hangulatban keletkezett az alábbi eset, melyben egy rendőr játsza a passzív szerepet.

Sikera István Vörösmarty-utcai lakos tegnapelőtt bevetődött a Deák Ferenc-utcán levő bodegába. Nem kis mértékben szedte be megelőzőleg is az alkoholt, már pedig az illuminált ember kedélyhangulata rendesen kitör és éget, ezen esetben pedig rendőrt kért.

Akadtt is egy rendőr, Bogáti Mihály 46. számú, aki csendre intette Sikera urat. Ennek sem kellett egyéb.

— Mit nekem egy András?! — kiáltotta s aztán felugrott és ököllel úgy aréba vágta a rend éber őrét, hogy ezt előntötte a vér.

Hanem ez az ökölcsapás sokba fog még kerülni a bodega hősnének. A rendőr ugyanis jelentést tett az esetről és a kir. ügyészség hatóság elleni erőszak büntette és könnyű testisértés vétsége miatt megindította a büntető eljárást Sikera István ellen.

Színház.

MŰSOR:

Szombaton: Varázskeringő operette „C. bérletben.

Vasárnap délután Cserelányok operette bérletszünetben.

Vasárnap este Hangverseny és Pillangó kisasszony énekes színmű kis bérlet.

* **Varázskeringő.** Ma este a népszerű és kedves Varázskeringő kerül színre, az ismert szereposztásban.

* **A vasárnapi előadás.** Vasárnap este rendkívüli érdekes művészi esemény fog lezajlani a színházban. Lovag *Krassay Kerpely* tartja meg hangversenyét. A kiváló gondonka művész önálló számai mellett *Zilahyné* énekszámát is kísérrni fogja a mi már maga is nagyon érdekes lesz. A művészt zongorán dr. *Jóna Kálmán* ur ismert zongora virtuóz kíséri.

Trabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uranus mai új családi műsora. Délután 4-től este fél 6-ig, félhelyárral ifjúsági előadások. Bemutatóra kerül „A szányaskerek” és több tanulságos, ismertetésterjesztő és természet után készült felvételek. Este 6, 7, 8 és 9 órákor rendes helyárral a következő kitűnő családi műsor. 1. Meggyógyított téboly (dráma) — 2. Angol hadi flotta katonái (tanulságos) — 3. Női fodrász (bohózat) — 4. Javitóintézet (dráma) — 5. Ma érkező újdonság. — 6. A kőpeniki szobor leleplezése (bohózat) — 7. A folyékony galvanizmus. (Folytatása a „Folyékony villamoság” című képek, bohózat.) Műsorváltás fenntartva. Holnap vasárnap ugyanaz a műsor. Előadások d. u. 3-tól este 11-ig. Hétfőn ismét új műsor.

Az automobil és a parasztszekér.

Szerencsétlenség az országuton.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) A modern idők száguldó örülete, az automobil könnyen vezetéssé válható szerencsétlenséget idézett elő tegnap a mikespécsi országuton, hol egyszerre hat ember élete forgott komoly veszedelembe. A szerencsés véletlen ugyan elhárított minden nagyobb s tragikusabb veszedelemet, de a balesetnek így is négy áldozata van, kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

Balla Lajos sárándi lakos csöndesen ügött tegnap délelőtt két lovas szekérével a mikespécsi országuton hazafele. A szekeren rajtakívül Eszter nevű leánya, Kovács István és Szabó Imréné mikespécsi lakosok üteke, akik mindnyájan Debrecenből igyekeztek hazafelé.

A lovak lassu lépésben haladtak a széles országuton, mikor a láthatáron egyszerre csak feltűnt egy nagy vörös automobil, mely örült sebességgel rohant az országuton. A szekeren ülők a hátuk mögött feléjük közeledő automobil nem vették észre, csak akkor lettek figyelmesek berregésére, mikor pár száz méternyire volt csak már.

A lovakat hajtó Balla Lajos ijedten kiáltott fel:

— Huh nekünk jön az „ördög masina”, — és azzal félre akarta terelni a lovakat.

Az örült sebességgel száguldó nagy vörös-gép ekkor már a hátuk megett is volt és félre csapva újból a szekér hátsó részét, tovább rohant. Ez még azonban csak a kisebb baj lett volna. De a lovak megbokrosodtak és magukkal ragadták a szekeret, melyet belefördítettek az út mellett elhúzódó mély árokba.

A bentülők az összetört szekér alá kerültek és kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Egyiküknek a karja törött el, a másik a fején sérült meg, de legsúlyosabb sérüléseket maga a gazda, Balla Lajos szenvedte.

A szekér is teljesen hasznavehetlenné vált, az egyik ló pedig mindkét lábát eltörte, úgy hogy a helyszínen agyon kellett löni.

A megsérült és a nagy károkat szenvedett emberek nem hagyták annyiban a dolgot, hanem az automobil eddig ismeretlen gazdája ellen feljelentést tettek a csendőrségen. Szerintük a söfför volt az oka a szerencsétlenségnek, mert nem jelezte az automobil közeledését.

Hírek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Magyarország épülete), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412.

A nánási virtus.

Lövöldözés a korcsmára.

— március 28.

(Saját tudósítónktól.) A nánási legényvirtus különböző megnyilatkozásáról ugy látszik már állandó rovatot kell vezetnünk. A temperamentumos nánási legények nap, mint nap szeniornak véres és izgalmas eseteket, melyek aztán kellő szenzációt keltenek a csendes hajdu-városban.

Legutóbb Jóna Gergely nánási legény beszéltetett magáról. A legény a napokban alaposan felöntött a garatra és ilyen állapotban veszedelmes mulatságot talált ki. Elővette revolverét és valóságos céllövészetet rendezett az utcákon, nem kis veszedelmére a járókelőknek. Harminc-negyven töltés volt nála és ezt mind elpuftogatta.

Mintán pedig ily módon kellően kiszórakozta magát, beállított Glückpeh Miksa korcsmájába és pálinkát követelt. A korcsmában a garázdálkodó legényt nem szolgálták ki, mire ez dühös fenyegetések között elmozdított. Később visszatért a korcsma elé és revolveréből kétszer belőtt az ablakon. A korcsmáros éppen vacsoránál ült családjával, de szerencsére a lövések nem értek senkit.

Ekkora már rendőrök vetődtek arra, kik megfékeztek a duhajkodót. A garázdaló legény ellen megindították az eljárást.

— **Kinevezés.** Rezler Ervin a debreceni törvényszékhez beosztott törvényszéki joggyakornokot az igazságügyminiszter a nagyikindai járásbíróvához jegyzőnek nevezte ki.

— **Vármegyei egészségügyi bizottság ülése.** Hajdúvármegye egészségügyi bizottsága e hó 31-én délelőtt 10 órákor ülést tart.

— **Tanulók felvonulása a gyermeknapon.** Az április 2. és 3-iki gyermeknapnak egyik kiemelkedő pontja lesz az összes helybeli elemi iskolás gyermekek felvonulása. — Március 31-re ugyanis Csánki Viktor tanfelügyelő összehívta a megyeház nagytanácstermébe az összes helybeli tanítókat, akiket felhív a tanfelügyelő arra, hogy április 2-án vonulassák fel az összes iskolás gyermekeket a főutcán. Az a nagy sereg iskolás gyermek bizonyára minden reklámnál ékebben és meggyőzőbben fog beszélni a Gyermekvédő Liga magasztas céljairól.

— **A Debreceni Iparos Ifjúság Önképző Egylete** e hó 22-én tartotta rendes közgyűlését, amikor a tisztújítás és választmány újja alakítás a megejtetvén, egyhangúlag megválasztották: Elnökké Szabados Vilmos, alelnökké Vojta Géza és Széplaky József, I. titkárrá dr. Varga Lajos jegyző és II. titkárrá Tolnai Dániel, háznagyul Doby Károly, könyvtárossá Nagy János, pénztárossá Keresztury János, számvizsgálókká Nagy Gábor és Máthei János. Választmányi tagokul pedig: Erdődy Lajos, Egri Lajos, Molnár Imre, Bálint József, Madarász Gyula, Szabó Tihamér, Veszeli Antal, Gyenge Lajos, Pávay Gábor, Éva Péter, Blaskovics Mihály, Vértessy Sándor, Sallay Sándor, Varga Károly, Richer Károly, Maternyik

Károly, Griczman Gyula, Szabó László, Vitéz Benjámin és Szutor Károly.

— A Csokonai-kör matinéja.

A Csokonai-kör folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja a városháza nagy termében ez évad utolsó felolvasó ülését. A műsoron kiválóbb debreceni írók szerepelnek, Könyves Tóth Kálmán, dr. Pap Károly és Szávay Zoltán, akikhez csatlakozik még a Csokonai-kör vendége, Dapsy Gizella, a Nil néven kedvesen ismert költőnő. A felolvasó ülés műsora a következő: Petőfiné. Irodalomtörténeti tanulmány; írta és felolvassa: dr. Pap Károly, a Csokonai-kör tagja. Dalok. Írta és felolvassa: Könyves Tóth Kálmán, a Csokonai-kör választmányi tagja. Pártoljuk a szegényeket. Írta és felolvassa: Szávay Zoltán, a Csokonai-kör tagja. A kerek asztal mellett. Írta és felolvassa: Nil (Dapsy Gizella), a Csokonai-kör vendége.

— **A „Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége”** március 29-én vasárnap délután fél 3 órákor tartja meg rendes évnegyedes igazgatósági ülését Budapesten, az Otthon írók és hirlapírók köre helyiségében. Az igazgatósági ülés tárgysorozatán a rendes tagok felvétele, segélykérvények elintézése és az aletszabályok módosítására vonatkozó javaslat mellett még több igen fontos tárgy szerepel. Ezen az ülésen számol be az elnökség a szövetség szegedi központjához a 1908. év első negyedében beérkezett adományokról, melyek a beteg és állásnélküli vidéki hirlapírók segélyalapját gyarapítják. A nagylelkű adakozóknak ez uton mond köszönetet a V. H. O. Sz. elnöksége és a következőkben nyugtatja adományait: Az Aradi első takarékpénztár 100, Áradmezei takarékpénztár 100, Pécsi takarékpénztár 100, Győrvárosi és megyei takarékpénztár 50, Szegedi Bankegyesület r.-t. 50, Torontálmegyei takarékpénztár és hitelbank 50, Szegedi takarékpénztár és hitel r.-t. 30, Szeged—csongrádi takarékpénztár 25, Egri agrár takarékpénztár 20, Egri takarékpénztár 20, Hevesmegyei h.-b. 20, Heves város és vidéke t.-p. 20, Havani népbank 20, Hatvanvidéki takarékpénztár 20, Gyöngyösi takarékpénztár-egyesület 10, Hevesmegyei általános bank 10, Szolnoki kereskedelmi bank és takarékpénztár 20, Siklósi kereskedő ifjak 5 korona.

— **Vívóakadémia.** Az április hó 4-én délután rendezendő vívóakadémia diszelnökéül és jury tagjaiul közéletünk legkiválóbb vezetőférfiain sikerült megnyernie a rendezőségnek, melynek élén Sz. Benedek Sándor áll, ki a rendezőséggel együtt fáradhatatlanul buzgólkodik az akadémia sikerén. Ezen kiváló férfiak még áldozatot is hoztak a legtekintetesebb sport érdekében azért, hogy az akadémián résztvevő legjobb vívók számára tiszteletdíjat ajánlottak fel. Az akadémia részletes programját nagy körültekintéssel állítja össze a rendezőség, melynek célja oda irányul, hogy megkedveltesse Debrecen közönségével ezen mostanáig figyelembe sem vett sportot.

— **Hadházi idill.** Fejszés Eszter hadházi lakosnő feljelentést tett az ottani csendőrségen, hogy Salánki Sándor hadházi napszámos a napokban este berohant hozzá a feleségével és minden különösebb ok nélkül úgy összeverték, hogy az orvosi látélet szerint 20 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az eljárás folyik.

Meglepő szép

fél és magas, színes és fekete
cipőújdonságok
naponta érkeznek

Neumann Testvérek

cég cipő, kalap és férfidivat kereskedésében a Tisza-palotában.

Bámulatos olcsó árak.

Minden pár női cipőhöz gummi-sarok és férfi cipőhöz 1 darab nyakkendő ingyen.

— **Nagy ékszer lopás.** Döghe községből jelentik, hogy Jármí Tamás debreceni kulturmérnök feleségének nagy értékű ékszereit ismeretlen tettes ellopta. A lopás akkor történt, mikor a kisvárdavidéki gazdakör bálja volt. Az ellopott ékszerek között volt egy darab briliáns nyakék, melyen hét darab briliáns függött egy csupa apró négy-szögű lemezből álló vékony platina láncon, egy apró pálcákból álló és láncsal befűtött széles aranykarperec, egy ovál Mária amulett, vékony sűrű fonású aranyláncon és néhány velencei nyakkendő tü. A károsult uriaszony férje feljelentésére széles körű nyomozást indítottak meg, de eddig eredménytelenül. Ez ügyben a nyíregyházi rendőrség is nyomoz és Kertész Bertalan főkapitány átvizsgálta a helybeli zálogházat, ahol azonban semmi nyomát sem találták az ellopott ékszereknek. A kár mintegy 6000 koronát tesz ki.

— **Adomány a Székely Társaságnak.** Az e hó 25-én rendezett Székely-est alkalmából, az ez idő szerint gyászban levő Porubszky Jenőné 6 méltósága felülfizetés-képen 10 koronát adományozott a székely tanoncok javára, amit köszönettel nyugtáznak. Lestyán Adorján elnök.

— **A Dalmy—Sárváry párbaj.** Párviadal vétségével vádolva állottak tegnap a debreceni törvényszék előtt Sárváry Jenő és Dalmy Barna vármegyei jegyző. Az ügy előzménye az a párbaj volt, melyet a vádlottak december 24-én vívtak összeszólalkozásból kifolyólag. E párbaj miatt, melyben mindketten könnyebb sérüléseket szenvedtek — a törvényszék büntető tanácsa Hoffmann József elnöklete alatt Sárváry Jenőt 3 napi, Dalmy Barnát pedig 7 napi államfogházra ítélte jogerősen.

— **A trahoma terjedése.** Az Amerikából behozott trahoma járvány Bagamér község környékén már is nagyobb mérvet öltött. Ujabb tíz esetben konstátáltak egyiptomi szembetegséget, amiről jelentés történt. Azóta Bihar megye több részén, nevezetesen Tenkén és Szeghalmon is jelentkeztek trahomás betegek, akik szintén Amerikából hozták a veszedelmes szembetegséget. A megye több helyén fellépő járvány a legszigorubb óvintézkedéseket igényeli és sürgős szükségé teszi, hogy az összes hazavándorolt amerikai magyarokat orvosi vizsgálat alá vegyék.

— **Gyengélkedők,** a fejlődésben vagy tanuláznál visszamaradt gyermekek, vérszegények, bágyadtak és idegesek, kimerültek, könnyen hevülékeny és fiatalon kimerült felnőttek nagy eredménnyel használják erősítőül a dr. Hommel-féle Haematogent. Az étvágy megjön, a szellemi és testi erő gyorsan emelkedik és az idegrendszer erősödik. Kérje tehát mindenki kifejezetten a valódi dr. Hommel-féle Haematogent és ne vezettesse magát félre az utánzatoktól. — Kapható a gyógytárakban.

— **A tékozló fiu.** Fehér Lajos böszörményi gazdálkodónak sok baja volt fiával, Fehér Istvánnal. A legény állandóan zsarolta öreg, 80 éves édesatyját és mikor ez a na-

pokban nem adott neki több pénzt, feltörte a szekrényt és száz koronát magához véve, megszökött. Az apa feljelentést tett fia ellen a csendőrségen és e feljelentés folytán tegnap Debrecenben felismerték a tékozló tolvaj fiút, de a száz koronából csak negyven koronát találtak nála. A többit elmulatta. Tegnap este hazatoloncolták.

— **Sikkasztó irodaigazgató.** Besztercebányáról telegrafálják: Zierer Árpád itteni törvényszéki irodaigazgatót, nagyobb mérvű sikkasztásért letartóztatták. A letartóztatás nagy megröszérettel történt. Ötvenezer korona hiányról beszélnek. Zierert a betegágyból szállították a rabkórházba.

— **Percol Carola próbabálja.** Fényesnek ígérkező próbabál lesz folyó évi április 11-én a Bika-szálloda disztermében. Ugyanis ekkor mutatja be Percol Carola tántványainak előhaladását. Meghívók a napokban mennek szét és a páholy-jegyekre előjegyezhetni a mai naptól kezdve lehet Molnár Ferenc ur divatüzletében. Páholy-jegy ára 10 korona, személy-jegy 2 korona. A most kezdődő colonba még pár napig be lehet iratkozni Percol Carola tánciskolájában Szent Anna-utca 22.

— **Gyilkos oseléd.** Szatmárról táviratozzák Miliczter Antal csekei bérlő Keresz József nevű cselédjét köteletségére figyelmeztette. Erre Keresz baltát ragadott és gazdája fejét ketté hasította. A gyilkost letartóztatták.

Székely Immaculata.

Jánosi Zoltán legkedvesebb barátja.

Mindenekelőtt bocsánatot kérek lapunktól, olvasóitól, hogy Székely Imrével, a D. R. U. felelős szerkesztőjének dolgaival foglalkozom. Ez reám nézve semmiesetre sem kellemes, az olvasóra még kevésbé, de elvégre is elérkezett az ideje annak, hogy Székely Imrét a maga valójában megismerje a nagyközönség, hogy lássa és tudja meg: ki az az ember, aki Debrecen társadalmát oly hosszú idő óta terrorizálja. Azt hiszem szolgáltatni teszek ezzel a közönségnek és ez a jogos feltevésem szolgáljon mentességemül.

Székely Imre azzal dicsekszik lapjának e hó 27-iki számában, hogy az ő multja makulátlan. Tehát ő Székely Immaculata. Hogy ez az öndicséret nem felel meg a valóságnak: tényekre hivatkozva majd bebizonyítom.

Azzal is dicsekszik Székely Immaculata, hogy az a bizonyos nyíregyházi valaki „fölt a kard életét és becsület bíróság útján igyekezett kitérni előle.” Bebizonyítom, hogy ennek épp az ellenkezője az igaz. Székely Immaculata felajánlta ugyan a kardot, ámde mikor az a bizonyos nyíregyházi valaki azt elfogadta: Székely Immaculata indítványozta az ügynek becsületbíróság elé vitelét. Tehát Székely Immaculata megijedt a saját kardjától és meghátrált.

Székely Immaculata valótlant állít akkor is, amikor azt mondja, hogy az ő becsületbeli ügye 1898. augusztus 27-én nyert elintéztést, — mert Székely Imre fölött az általa indítványozott becsületbíróság 1898. május 9-én hozott ítéletet és mondta ki azt, hogy Székely Imre bizony nem Immaculata. Néhány nap hijján kettő hónappal előbb, mint 1898. július 10-ike, amikor t. v. dr. Prok Gyula és Vay Jenő urak Inczedy Lajos urat felmentették Székely Imrével szemben a lo-

vasias elégtétel vételnek kötelezettsége alul amiatt, mert — miként azt már szöszörint közöltem — „Székely Imre ur köztudomás szerint becsületbírósági ítélet alapján lovasias elégtétel szerzésre és lovasias elégtétel adásra képtelen egyénnek lett nyilvánítva.

Hogy Székely Immaculata nézve mi történt 1898. augusztus 27-én: arra nem vagyok kíváncsi, mindenesetre azonban 1898. május 9. és 1898. augusztus 27. között több mint három havi időtartam volt, 1898. aug. 27. és 1908. március 4. között pedig majdnem tíz év és történt legyen bármi 1898. aug. 27-én: Székely Immaculata attól kezdve egész 1908. március 4. ig nem adta tudására Inczedy Lajos urnak azt, sőt valószínűleg azóta sem: hogy ime itt vagyok, rendelkezésre állok az urnak!

Dr. Prok Gyula és Vay Jenő uraknak Inczedy Lajoshoz intézett levele valóban egyoldalú nyilatkozat, de ezt teljesen megindokolta az a bizonyos két hónap előtti május 9-iki dátum — és Székely Immaculata ha módjában volt azt a nyilatkozatot kétoldalúvá tenni: miért nem szorgalmazta ezt mind a mai napig!

Ez a kis ügy tehát elintézetlen. Székely Immaculata ellen — mint jó forrásból tudom: ugyancsak abban az 1898-iki évben egy röpirat is megjelent Nyíregyházán, a Nyírvidek nyomdájában, ezt a röpiratot mint emléket, bizonyára megőrizte Székely Imre és kérem tegye ki azt szerkesztőségének ablakába, hogy hadd olvassa a közönség, mert csakis ennek olvasása után hisszük el azt, hogy Székely Imre Jánosi Zoltánnak ez a legkedvesebb barátja csakugyan Immaculata és csakugyan a világnak egyik legbecsületesebb embere.

Azt hiszem, hogy ez a röpiratbeli kis ügy is elintézetlen, — ez tehát már a második. Mai napra legyen elég ennyi, dr. Révi urnak is megmondani a magamét.

Dr. Varga Lajos.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, március 27. A képviselőház ülésének végén Mezőfi után Máriu Gyula beszélt, több javaslatot nyújtott be. A Ház a javaslatokat elvetette, mire az ülés véget ért.

Halálos szerencsétlenség.

Ujvidék, március 27. Welker János, egy uri család 20 éves fia meglátogatta Babarzi Mariska postakézelnőt, hivatali helyiségében. Welker levette a falon volt revolvert s tréfálkozva halántékához szorította. A lány tudva, hogy a revolver töltve van, odakapott a fiatal ember kezéhez, mire a revolver elsült s Welkert azonnal megölte.

Munkások sztrájkja.

Marosvásárhely, március 27. A kotonai reáliskola építésénél alkalmazva volt 600 munkás ma béremelést követelve, sztrájkba lépett. Az összes munkálatokat beüzintették.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona.** Megrendelhető *Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2. ajtó.*

Mindenki siessen a

KÖZPONTI CIPŐ- és KALAP ÁRUHÁZBA

Dreher söresarnok mellett, ahol 1 pár férfi Chevreaux cipő 5 forint, 1 pár női Chevreaux cipő 4 forint. Legszébb férfi kalapok 1 forint. Telefon 435. 50 krajczártól feljebb. Telefon 435.

100 hold nyulasi föld

a löversenyter mellett, 5—10 holdas darabokban részletfizetésre eladó.

Dr. Nyiri Ernő,
Piac-utca 71.

Kerékpáros ön?

Ha igen, úgy saját érdekében ajánljuk, hogy MOLNÁR TESTVÉREK Egyháztér 3. sz. alatti új műszer-üzletét felkeresse, ahol szakszerű utasítást kaphat a kerékpár jókarbantartás legújabb módjáról.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszcszerjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Tavaszi női ujdonságok!

Szines és mintázott kosztüm-és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyők

Szabó Lajos Fiai
vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Vörös

„Excelsior”-főzőedények

takarék-tűzhelyek,

kerti-padok

tüskés kerítéshuzal és kerti eszközök raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 33.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek. Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények **dupa** választéka
Telefon szám: 568, 1068

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Szines és fekete napernyők ◆
óriási választékban.

Angol és francia ujdonságaink

a tavaszi és nyári szezonra
Costume- és Ruhaszövetek,
Bluzselymek és Ruhadiszekben megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházában. 2
Debreczen, Kossuth-u. 5.

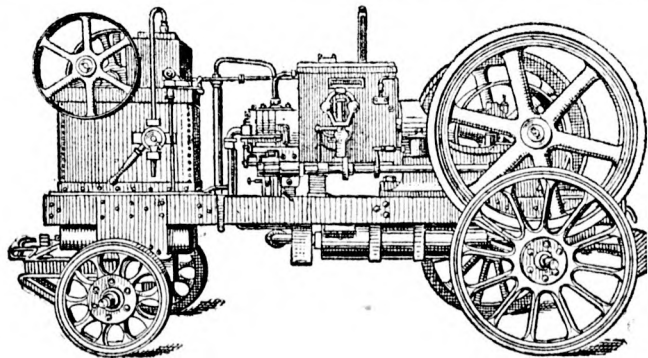
Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. sz.

Eredeti „O T T O” benzin motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
31. szám alatt.

továbbá benzin-, petrolin-, légszesz és szivógáz motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1—1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

Ujdonságok!!

Tavaszi costüm kelmékben, Blouze selymekben és blouze kelmékben. — Jó mosó kartonok, divat zefrek, Schroll-féle siffonok, havasi vásznak, LIL I O M V A S Z O N M I N D E N S Z É L E S S É G B E N — Olcsó szabott árban kapható

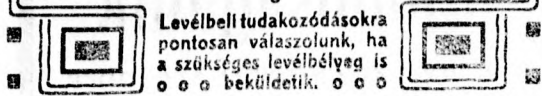
Szépe Lajos

női divat-, vászon-, fehérnemű és rövidáru-üzletében Kossuth-utca 6. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Gyönyörű modern tölgyfa interziás hálószoba és hajlított elejű mahagóni konyhaszekrény raktáron van és jutányosan eladó a Műbutor-asztalos szövetkezetnél, Péterfi-uteza 1. (1535.)

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Egy jókarban lévő, lábön álló cimbalom, helyszüke miatt igen olcsó áron eladó Beresényi-u. 24. sz. a.

A nagycserén 16 katasztrális irtott föld eladó. Cim a kiadóban.

Kiadó fűszerüzlet helyiség, régi jó forgalmu helyen. Meszena-utca 26. szám.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 88.

Nagyváradon 30 év óta fennálló kóser étterem, szép látogató közönséggel, utazó urak találkozó helye, családi körülmények miatt eladó. Czím: Grósz Adolf, Kert-utca 4.

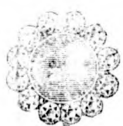
Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható áron eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Néhal Molnár Endre örökösei tulajdonát képező H.-Nádudvaron, a varró laposi dűlben, a szelenezési büte dűlben, két nagyobb birtok, valamint a határban lévő őzesi közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Értekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. herceg-u. 48. sz. a.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egmalom-utca 4. sz. 1492.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengetők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközölöm. — FÖLDVARI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italmérettel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Értekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csicsó Lajossal 69. szám.

Egy 40—42 éves józan életű ember és jó okmányokkal bir, óhajtna egy 32—36 éves nővel örök hűséget mondani. Levelek: „Örök hűség” alatt a kiadóba kéretnek.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikkal, mézárszékkal biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebennél Debreczen Halköz 4.

804—1908. eln.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A debreczen—egri th. ut 3.028—14.385 km. szakaszának kiépítése alkalmával 31,431.5 m² utszekrénykiemelés és uttest rendezés, valamint 622.5 m² burkolat létesítése 8913 korona 06 fillér; 1226 darab 10 tonnás vasúti kocsii leterhelése, 8189.18 m³ kőanyagának az uttesten elosztása, 628.63 m³ homoktermelése és az uton elosztása 10,704 korona 04 fillér, 320 darab tölgykerékvető beállítással 960 korona — fillér; 3 darab beton műtárgy felépítése 1510 korona 70 fillér; 1 darab hid építése 5555 korona 39 fillér összeg előirányzattal kiviendő munkák biztosítása végett a

folyó évi április hó 7-én, délelőtt 10 órakor

Debreczen sz. kir. város polgármesterének hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fent említett hivatalhoz czimezve, legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtt 10 órájáig nyujtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A czimzés felett világosan kiirandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyujtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Az ajánlatok a kiirási csoportok szerint teendők.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzeknek Debreczen sz. kir. város házipénztárába történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. Készpénz vagy érték-papír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz 445 K 65 f., — 535 K 20 f., — 48 K — f., — 75 K 53 f., — 277 korona 77 fillérben állapittatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyujtáskor veszi kezdetét, míg Debreczen szab. kir. város kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozatok, ajánlati minta a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekintheők, illetve megszerezhető.

Kelt Debreczen, 1908. évi márczius hó 20-án.

Kovács József,
polgármester.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódaviszgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

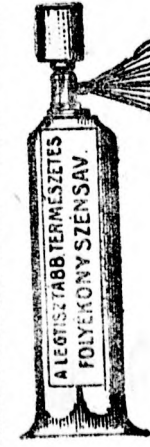
Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/4 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétkül-dősi telepe Buziásfürdőn. Sürgöncim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyl képviselők kerestetnek.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.